

SCHEMAT PUNKTOWANIA

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Matematyki dla uczniów gimnazjów

Rok szkolny 2012/2013

Etap szkolny

Przy punktowaniu zadań otwartych należy stosować następujące ogólne reguły:

- Oceniamy rozwiązania zadań zgodnie z podanym niżej schematem, tzn. przyznajemy daną liczbę punktów, jeżeli rozwiązanie zawiera wszystkie wskazane na danym poziomie elementy.
- Punktując rozwiązania zadań przyznajemy tylko całkowitą liczbę punktów.
- Nie jest wymagana pisemna odpowiedź, ale jednoznaczne wskazanie wyniku lub rozstrzygnięcia problemu.
- Za każdy inny niż podany w kluczu, poprawny sposób rozwiązania zadania przyznajemy maksymalną liczbę punktów.
- W przypadku, gdy zadanie rozwiązywano innym sposobem, niż podany w kluczu, ale popełnione zostały błędy lub nie dokończono rozwiązywania, należy przyznać proporcjonalnie mniej punktów, niż wynosi ich maksymalna liczba dla tego zadania.
- Do następnego etapu zostają zakwalifikowani uczniowie, którzy uzyskali 80% lub więcej punktów możliwych do zdobycia, tzn. 48 punktów lub więcej.

Zadanie 1.

Za każde hasło poprawnie zapisane w krzyżówce 1 punkt, czyli w sumie 20 punktów.

						1	S	I	E	C	Z	N	A								
2	P	I	T	A	G	O	R	A	S												
			3	M	E	D	I	A	N	A											
					4	S	T	O													
					5	Ś	R	O	D	K	O	W	Y								
6	P	R	Z	E	C	I	W	P	R	O	S	T	O	K	Ą	T	N	A			
						7	C	Z	T	E	R	Y									
						8	S	F	E	R	A										
					9	J	E	D	E	N											
						10	H	E	K	T	A	R									
			11	P	I	E	R	W	S	Z	A										
12	Ś	R	E	D	N	I	A			A	R	Y	T	M	E	T	Y	C	Z	N	A
						13	P	R	Z	E	K	Ą	T	N	A						
						14	O	Ś		L	I	C	Z	B	O	W	A				
						15	P	R	O	C	E	N	T								
						16	W	Y	K	R	E	S									
						17	R	O	M	B											
						18	S	Y	M	E	T	R	A	L	N	E/A					
19	W	Y	K	Ł	A	D	N	I	K												
						20	S	T	Y	C	Z	N	A								

Zadania zamknięte

Zadanie	2	3	4	5	6	7	8	9
Odpowiedź I	PRAWDA	PRAWDA	PRAWDA	FAŁSZ	FAŁSZ	FAŁSZ	FAŁSZ	FAŁSZ
Odpowiedź II	FAŁSZ	FAŁSZ	FAŁSZ	FAŁSZ	PRAWDA	PRAWDA	PRAWDA	PRAWDA
Odpowiedź III	PRAWDA	PRAWDA	PRAWDA	PRAWDA	PRAWDA	FAŁSZ	PRAWDA	PRAWDA

Zadania otwarte

Przykładowe rozwiązania:

Zadanie 10.

x – wiek Diofantosa w chwili śmierci

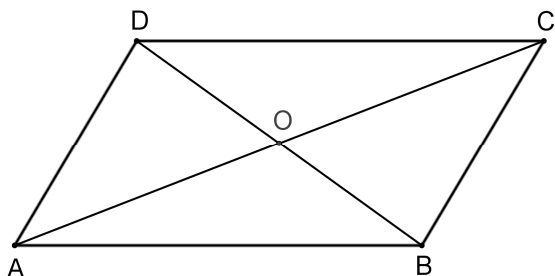
$\frac{1}{2}x$ – wiek syna Diofantosa w chwili śmierci

$$\frac{1}{6}x + \frac{1}{12}x + \frac{1}{7}x + 5 + \frac{1}{2}x + 4 = x$$

$$x = 84$$

Odp. Diofantos w chwili śmierci miał 84 lata.

Zadanie 11.

Miary kątów OAB i OCD są równe (kąty naprzemianległe).

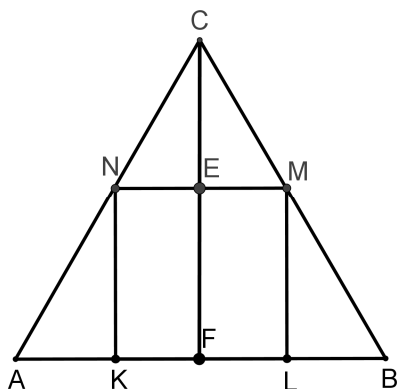
Miary kątów OBA i ODC są równe (kąty naprzemianległe).

Boki AB i CD są równej długości (z definicji równoległoboku).

Trójkąty ABO i CDO są przystające (cecha przystawania kbk).

Odcinki DO i BO są równej długości oraz odcinki AO i CO są równej długości (własność trójkątów przystających ABO i CDO).

Zadanie 12.

Odcinek CF jest wysokością trójkąta równobocznego, zatem $h = |CF| = \frac{10\sqrt{3}}{2} = 5\sqrt{3}$.

Długość boku kwadratu oznaczmy przez x .

Trójkąty CFB i CEM są podobne, więc otrzymujemy proporcję:

$$\frac{CF}{FB} = \frac{CE}{EM}$$

$$\frac{5\sqrt{3}}{5} = \frac{5\sqrt{3} - x}{\frac{1}{2}x}$$

$$x = 20\sqrt{3} - 30$$

Pole kwadratu wynosi: $x^2 = (20\sqrt{3} - 30)^2 = 2100 - 1200\sqrt{3}$ [cm²]

Zadanie 13.

Suma $123^{123} + 67^{67}$ jest podzielna przez 10, jeżeli ostatnią cyfrą tej liczby jest 0.

Ostatnie cyfry kolejnych potęg liczby 123, to **3, 9, 7, 1**, 3, 9, 7, 1, ...

Ostatnie cyfry kolejnych potęg liczby 67, to **7, 9, 3, 1**, 7, 9, 3, 1, ...

W obu przypadkach powtarza się **ciąg czterech cyfr**, zatem: ostatnią cyfrą potęgi 123^{123} jest 7 ($123 : 4 = 30 r. 3$), a ostatnią cyfrą potęgi 67^{67} jest 3 ($67 : 4 = 16 r. 3$).

Suma potęg kończy się więc cyfrą 0 ($7 + 3 = 10$), co dowodzi podzielności tej sumy przez 10.

Zad.	Poziom wykonania	Schemat punktowania	Liczba punktów
10	Poziom 6: pełne rozwiązanie	<i>Poprawne obliczenie wieku Diofantosa (84 lata).</i>	3 p.
	Poziom 4: zasadnicze trudności zadania zostały pokonane bezbłędnie, ale rozwiązanie nie zostało dokończone lub dalsza część rozwiązania zawiera poważne błędy merytoryczne	<i>Ułożenie poprawnego równania: $\frac{1}{6}x + \frac{1}{12}x + \frac{1}{7}x + 5 + \frac{1}{2}x + 4 = x$ bez rozwiązania lub z rozwiązaniem błędnym.</i>	2 p.
	Poziom 2: dokonano istotnego postępu, ale zasadnicze trudności zadania nie zostały pokonane	<i>Analiza zadania bez ułożenia równania, np. x – wiek Diofantosa, $\frac{1}{6}x$ -okres dzieciństwa, $\frac{1}{12}x$ - okres młodzieńczy, $\frac{1}{7}x$ - okres kawalerski, $\frac{1}{2}x$ - długość życia syna.</i>	1 p.
	Poziom 0: rozwiązanie niestanowiące postępu.	<i>Rozwiązanie błędne lub brak rozwiązania.</i>	0 p.
11	Poziom 6: pełne rozwiązanie	<i>Pełne uzasadnienie faktu połowienia przekątnych (wskazanie, że z faktu przystawiania trójkątów wynika równość odpowiednich boków trójkąta – połówek przekątnych).</i>	3p.
	Poziom 4: zasadnicze trudności zadania zostały pokonane bezbłędnie, ale rozwiązanie nie zostało dokończone lub dalsza część rozwiązania zawiera poważne błędy merytoryczne	<i>Pełne uzasadnienie przystawiania jednej z par trójkątów, bez wniosku końcowego o przekątne (wskazanie pary boków równych i równoległych oraz odpowiednich par równych kątów naprzemianległych).</i>	2 p.
	Poziom 2: dokonano istotnego postępu, ale zasadnicze trudności zadania nie zostały pokonane	<i>Zauważenie przystawiania jednej z par trójkątów: AOB i COD albo ADO i BCO bez uzasadnienia albo z niepełnym uzasadnieniem.</i>	1 p.
	Poziom 0: rozwiązanie niestanowiące postępu; brak rozwiązania	<i>Rozwiązanie błędne lub brak rozwiązania.</i>	0 p.
12	Poziom 6: pełne rozwiązanie.	<i>Prawidłowe obliczenie pola kwadratu $x^2 = (20\sqrt{3} - 30)^2 = 2100 - 1200\sqrt{3}cm^2$</i>	5 p.
	Poziom 5: zasadnicze trudności zadania zostały pokonane bezbłędnie, ale dalsza część rozwiązania zawiera usterki (błędy rachunkowe, niedokonanie wyboru właściwych rozwiązań itp.)	<i>Prawidłowe obliczenie długości boku kwadratu ($x = 20\sqrt{3} - 30$), ale brak obliczenia pola kwadratu albo obliczenie błędne.</i>	4 p.

Zad.	Poziom wykonania	Schemat punktowania	Liczba punktów
12 cd.	Poziom 4: zasadnicze trudności zadania zostały pokonane bezbłędnie, ale rozwiązanie nie zostało dokończone lub dalsza część rozwiązania zawiera poważne błędy merytoryczne	Zapisanie prawidłowej proporcji w postaci równania pozwalającego obliczyć długość boku kwadratu, np.: $\frac{5\sqrt{3}}{5} = \frac{5\sqrt{3} - x}{\frac{1}{2}x}$, ale brak rozwiązania równania albo rozwiązanie błędne.	3 p.
	Poziom 3: zasadnicze trudności zadania zostały pokonane, ale w trakcie ich pokonywania popełniono błędy	Wskazanie trójkątów podobnych (np. CFB i CEM) i zapisanie poprawnej proporcji odpowiednich odcinków w trójkątach podobnych, np.: $\frac{CF}{FB} = \frac{CE}{EM}$.	2 p.
	Poziom 2: dokonano istotnego postępu, ale zasadnicze trudności zadania nie zostały pokonane	Podanie wysokości trójkąta $h = 5\sqrt{3}$	1 p.
	Poziom 0: rozwiązanie niestanowiące postępu; brak rozwiązania	Rozwiązanie błędne lub brak rozwiązania.	0 p.
13	Poziom 6: pełne rozwiązanie.	Podanie pełnego uzasadnienia podzielności sumy $123^{123} + 67^{67}$ przez 10.	5 p.
	Poziom 5: zasadnicze trudności zadania zostały pokonane bezbłędnie, ale dalsza część rozwiązania zawiera usterki (błędy rachunkowe, niedokonanie wyboru właściwych rozwiązań itp.)	Wskazanie, z uzasadnieniem, ostatnich cyfr obu składników sumy (liczba 123^{123} kończy się cyfrą 7, bo $123 : 4 = 30$ r. 3 ; liczba 67^{67} kończy się cyfrą 3, bo $67 : 4 = 16$ r. 3) albo wskazanie cyfr bez uzasadnienia, ale z wnioskiem dotyczącym ich sumy ($3 + 7 = 10$, zatem ostatnią cyfrą sumy $123^{123} + 67^{67}$ jest 0 i liczba jest podzielna przez 10).	4 p.
	Poziom 4: zasadnicze trudności zadania zostały pokonane bezbłędnie, ale rozwiązanie nie zostało dokończone lub dalsza część rozwiązania zawiera poważne błędy merytoryczne.	Wskazanie, dla obu składników sumy, ostatnich cyfr kolejnych potęg: (kolejne potęgi liczby 123 kończą się na {3, 9, 7, 1, 3, ...} oraz kolejne potęgi liczby 67 kończą się na {7, 9, 3, 1, 7, ...}).	3 p.
	Poziom 2: dokonano istotnego postępu, ale zasadnicze trudności zadania nie zostały pokonane.	Wskazanie, dla co najmniej jednego składnika sumy, ostatnich cyfr kolejnych potęg: (kolejne potęgi liczby 123 kończą się na {3, 9, 7, 1, 3, ...} lub kolejne potęgi liczby 67 kończą się na {7, 9, 3, 1, 7, ...}).	2 p.
	Poziom 1: dokonano niewielkiego, ale koniecznego postępu na drodze do całkowitego rozwiązania.	Wskazanie cechy podzielności przez 10 (ostatnia cyfra liczby to 0).	1 p.
	Poziom 0: rozwiązanie niestanowiące postępu; brak rozwiązania.	Rozwiązanie błędne lub brak rozwiązania.	0 p.